

LIETUVOS ŽINIOS

Kaune įvyko bendras Lietuvos-Latvių Vieniybės Posėdis, kuriame dalyvavo ir žymesnieji lietuvių bei latvių darbuotojai. Nutarta daryti žygius į abiejų kraštų vyriausybes, kad šios palengvintų keliones mokytojams ir laikraštinkams, idant leist vienai kitus arčiau pažinti.

—Lietuvos Užrubeinių Reikalų ministeris Dr. Zaučius priėmė pasikalbėjimui didžiausio New Yorko žydu laikraščio "Der Tag" korespondentą M. Grossmanną. P. Grossmannas laike karo gyvendamas Kopenhagoje ir budamas didžiausio Kopenhagos laikraščio "Politiken" Bendradarbiu, darė didelį išgarsinimą už Lietuvos nepriklausomybę.

—Lietuvos universitete dabar yra 4025 studentai. Pirmą tuo pačiu laiku buvo 3964 studentai įsiregistravę. Universitetui švietimo ministerija duoda 115 stipendijų arba pašalpų eit mokslui Lietuvos universitete.

—Iš Kauno pranešama, kad derėjimui kaslink Lietuvos Latvijos prekybos sutartis sudarymo eina paskėmimai ir laukiama, kad netrukus sutartis bus pasirašyta.

LIETUVOJE DUODAMA PEDAGOGIJOS PASKAITOS

Pedagoginių radio paskaitų komisija, į kurią įeina pirmininku Vokietaitis, nariais Masilūnas, Malinauskas ir Ruzgas, atsiuntė tokią L. Aidui raštą:

"Šiais laikais, kiekvienos tautos kultūrinimosi veiksmiu tenka laikyti mokyklą. Lietuvių tautos mokykla yra viena iš jauniausių Europos Vakarų mokyklų šeimoje ir todėl jai tenka ypatingai svarbius uždavinius — pakelti, kiek galima greitesniu tempu, svetimųjų sutrukdytą tautos kultūros plėtojimąsi ir tuo pačiu pastatyti visą mūsų tautą greta kultūringiausių Europos Valstybių tautų, nes tai yra mūsų egzistavimo, mūsų nepriklausomybės išlaikymo klausimas.

Šito siekiant visų pirma svarbu, kad būtų tikrai kultūringas ir gerai pasirėngęs savo darbui pats tautos kultūrintojas, mokyklos siela — pats mokytojas. O yra sakoma, kad norint but geru mokytoju, reikia pasidaryt amžinu mokiniu — reikia nuolat mokyti, mokytis ir mokytis. Mokytoji tenka mokyti dirbant kasdieninį darbą mokykloje, gyvenamoje aplinkumoje, mokytojų susirinkimuose ir konferencijose, bet vis delto daugiausia žinių jis gali pasisemt iš knygų ir gerai organizuotų nuolatinių paskaitų. Visiems mūsų mokytojams tokiais specialiais pritaikytomis paskaitomis galėtų but pedagoginės radio paskaitos. Šiais metais radiofonas skyręs mokytojams po 3 paskaitas (po 20 minučių) per savaitę. Tačiau, norint, kad šitokios paskaitos mokytojui tikrai padėtų kultūrintis ir dirbt kasdieninį jo darbą, reikia jas tinkamai organizuoti. Šitam reikalui yra susidariusi prie švietimo Ministerijos Pedagoginių Radio paskaitų Komisija, kuri ir kviečia visus mokytojus į talką su patarimais, pageidavimais nurodymais ir paskaitomis. Pati Komisija numatėsi mokytojams paskaitas išsiųsti žygiu: 1) bendrosios pedagogikos, 2) pedagoginės psichologijos, 3) eksperimentinės psichologijos ir pedagogikos, 4) pedagogijos, 5) pedagogijos istorijos, 6) didaktikos, 7) mokytojų dalykų metodikų, 8) darbo mokyklos teorijos ir praktikos, 9) mokyklos higienos, 10) mokytojų darbo pavyzdžių, 11) pedagoginės literatūros apžvalgą, 12) Lietuvos ir užsienį pedagoginės kronika ir 13) pedagoginiai margumynai. Be to, viena paskaita per mėnesį (o reikalui esant ir dažniau) numatyta mokytojų parąšajai — atsakymas į pedagoginius klausimus.

Tačiau Komisija yra įsitikinusi, kad ji šį darbą tinkamai galėsianti sutvarkyti tik tada, kai patys mokytojai pasisakys, iš kokių sričių ir kokio pobūdžio paskaitų jie daugiausia reikalingsi, labiausiai norėtų, o, be to, ir patys sutiktų iš gerai išstudijuotų sričių paskaityti. Todėl visi mokytojai, kuriems tikrai rūpi minėtasis klausimas, kuriems rūpi savo asmens ir tautos kultura, neatidėliodami siųskite savo pageidavimus, patarimus, klausimus ir paskaitas šiuo adresu: Kaunas, Radiofonas, Laisvės Alėja No. 13.

No. 46-tas

Tel. Dial 5-1094

WORCESTER, MASS., 15-tą LAPKRIČIO (NOV.), 1930 M.

Kaina 5 Centai

Vol. XV

Nacionalistai Rengia Demonstracijas

Bombay.—Indiečių konferencijai besitariant Londone, per visą Indiją įvyko susikilimai, ypatingai Bombay mieste įvyko demonstracija laike kurios 25 buvo sužeisti ir visa vietinė "karės tarība" suareštuota.

Bombay, Kalkutoje ir Karkuje nedirbo ir šventė kaipo gedulių dieną. Kalkutoje Miesto korporacija priėmė rezoluciją pasmerkiančią Konferenciją. Penki europiečiai nariai, trys indiečiai liberalai ir vienas mahometonas apleido susirinkimą pirm negu balsavo. Iš Poonos kalėjimo, kur Mahatma Gandhi sėdi ilgą valandą prie ratinio, neatėjo jokio ženklo, kad pasipriešinimo lyderis laikytų šią dieną skirtingą nuo kokios kitos paprastos dienos.

Bombay įvyko riaušės, kada demonstrantai prieš konferenciją mėgino maršuoti per miestą. Policija ant arklių juos išvaikė, bet jie vėl susitvarkė ir traukė į valdžios raštines ant Maiden esplanados pirma negu jie buvo vėl nuvyti atgal.

Abelnai imant, indiečių politikierių nusistatymas, išimant nacionalistus, pasirodė kaipo optimistiškas, bet ir susirupinę, kad musulėmų gvarancijų reikalavimai nepadarytų suskilimą. Iš priežasties, kad konferencija prasidėjo, per visą šalį jaučiama ne toks didelis įtempimas. Ypatingai pramonininkai laukia užbairgimo su viltimi, kad padarys taiką ir kad jie galės toliau vest savo vertelgybę. Mununwami Naidu, Madras valdžios vyriausis ministeris pasakė prakalbą, kurią užbaigė šiais žodžiais. "Visa Indija laukia konferencijos galutinos užbaigos. Ne tik Indijos, bet ir Anglijos ateitis priklauso nuo šios užbaigos."

LIETUVOS ŽINIOS

KAUNO VYTAUTO DIDŽIOJO PILIS

Vykiant kasinėjimo darbus Kauno senamiesty, žemėje užtikta murų liekanų, kurie rodo, kad Kauno pilis buvo apėmusi didelį žemės plotą Nemuno ir Neris santakoje. Daugos gatvės vietoje buta perkaso, kuris jungė Nemuno vandenis su Neris.

ŠVENTVAGYSTĖ SEDOS BAZNYCIOJE

Sedoj spalį 23 ir 24 naktį iš katalikų baznyčios piktadarjai išplėšė užrakintas cimborijos dureles, išbėrė šv. Sakramentą pavogė 2 varinės puškas ir indelį nuplovimui pirštų. Policijos pastagomis vienas iš piktadarių jau sulaikytas. Dedamos pastangos sulaikyti ir kitus.

INDIETĖS MOTERYS SUDARO "SIENĄ" UZLAIKYT TAIKĄ

Tikslu užlaikyti taiką tarpe policijos ir poliitiškų demonstrantų Indijoje, šios indietės moterys paėmė sau už rankų sudaro "sieną" tarpe priešingų pulkų. Tokiu būdu pirm užpuolimo ant demonstrantų, policija turi persilaužt per moterų eiles.

Pilsudskis Varžo Seimo Rinkimus

Berlynas.—Lenkų diktatorius Pilsudskis dabar yra įsitikinęs, kad seimo rinkimai, kurie įvyks Lenkijoje, lapkričio 16 dieną, bus jo pilnai laimėti. Pasirodo, kad Pilsudskio įsakymu jau yra areštuota 82 buvusio seimo atstovai, opozicijinių partijų vadai. Jis taip pat pasirupino areštuot daugiau kaip, 1,000 socialistų ir daugiau kaip 600 ukininkų partijų darbuotojų. Pilsudskio įsakymu buvo dar areštuota daugiau kaip 3,000 ukrainiečių, baltgudžių ir komunistų. Tai šitaip Lenkijos diktatorius seimo rinkimus tvarko!

Anglijos Karalius Atidarė Indiečių Konferenciją

Londonas.—Karalius Jurgis V atidarė indiečių konferenciją Londone, trečiadienį. Indiečiai iš Induso, Ganges, Goldavari ir Irra waddy upių atvyko pasitarti su angliais prie Thames upės už jų konstitucijinę nepriklausomybę imperijoje. Jau buvo įvykę daug konferencijų su indiečiais visuose tuose miestuose, kuriuose Anglija kovojo su josios kebliausia problema. Iš Anglijos skaitlingos komisijos buvo nuykę, į Indiją iširti dalykus ir skaitlingi atstovų buriai atvyko į Angliją išprašyti nepriklausomybės. Bet niekuomet pirmiau neįvyko tokia konferencija, kuri būtų galima sulygtinti su šiaja. Tai tik pirmą kartą atstovai nuo įvairių politiškų grupių, įvairių tikiųjų, atskirų valstybių princiai ir visų trijų Anglijos partijų

atstovai susirinko prie stalo išrast išrišimą Azijos svarbiausiam klausimui. Premieras MacDonaldas išrinktas konferencijos pirmininku. Tiesa, Mahatma Gandhi nėra konferencijoje, bet yra daug atstovų, kurie nori to ko Gandhi nori, jeigu konferencija nepasisektų, jie sugrįžt į Indiją persitirine, kad gali tą gauti tikrai sekant Gandhi nurodymus. Pirmos sesijos buvo pareikšta geros valios norai iš abiejų pusių sykiu su pasiryžimais but kantriais ir tolerantškais. Buvo taipgi vilties jausmas, kad gal kas nors gero bus nuveikta.

Francijoj Bedarbių Kaip ir Nėra

Washington.—Francijos Prekybos Departamentao pranešimu, nežiurint pasaulinio ekonominio krizio, Francijoje pramonė ir prekyba eina normališkomis vėžėmis. Bedarbių yra vos tik keletas šimtų. Rugsėjo mėnesio pabaigoje Francijoje iš viso buvo vos tik 878 bedarbiai.

Socialistai Austrijoj Užima Pirmą Vieta

Vienna, Austrijoje.—Iš Vienšnos pranešama, kad pereitą sekmadienį įvyko rinkimai į parlamentą. Socialistai laimėjo pirmą vietą. Gavo 73 vietas, vietoje 71. Krikščionys socialistai gavo 63 vietas vietoj 73. Reiškia neteko 10 atstovų. Fašistai tegavo 5 vietas. Dr. Schober's partija gavo 23 vietas. Rinkimai praėjo, galima sakti ramiai. 14 partijų dalyvavo rinkimuose, bet tik 2 reikšmingesnės, kuriedvi ir sudarys krašto valdžią.

Kesinosi Nuverst Sovietų Valdžią

Maskva, 11 lapkričio.—Sovietų spauda paskelbė sovietų prokuroro Krylenkos pasirašytą, kuriuo apkaltina Angliją, Franciją, Rumuniją, Lenkiją ir visas kitas Rusijos kaimynines valstybes, išskiriant Lietuvą, del samokslu nuverst sovietų valdžią ir atsteigt buržuazinę demokratine valdžią Rusijoje. Masiniai areštai ir sušaudymai, kurių pastaruoju laiku įvyko Rusijoje, pasirodo, buvo tos tariamos konspiracijos susekimo padarinys. Paskelbtame pranešime sakoma, kad vien Maskvoje daugiau kaip 2000 asmenų priklausę samokslui, jų tarpe apie 40 vadų, užimančių aukštas vietas sovietų pramonėse. Pastarųjų kai kurie jau yra sušaudyti.

LENKŲ KARININKAI DĖKOJU LIETUVOS VALDŽIAI

Šiomis dienomis Lietuvos konsulate Daugapily atsilankė lenkų lakunai kap. Fariaševskis ir poručikas Štencelis, kuriedu nešeniai nukrito su balionu Lietuvoje ir praše perduoti Lietuvos vyriausybei savo padėką už suteiktą pagalbą.—E.

10,334 KIAULĖS PER MĖNESĮ

Lietuvos eksporto bendrovės šaldytuvai Klaipėdoj per praėjusį mėnesį iš viso nupirko 10,334 bekonines kiaules, iš kurių 4,995 buvo nupirktos Klaipėdos krašte, o 5,449—Didžioje Lietuvoje. Už supirktas kiaules per tą mėnesį buvo sumokėta 1,984,605 litų. Į užsienius per praėjusį mėnesį išvežta bekonų už 1,128,600 litų.

PRANEŠIMAS

Katit atvežė Naujų Columbia ir Victor Kompanijų rekordų, taipgi atgabeno katit iš Lietuvos atvežtų lietuviškų saldainių. Kreipkitės: Amerikos Lietuvis, Knygynas, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Per Metus Pagamina 45,000,000 Plytų

Muro namų statyba kasmet gausėja. Jau ir provincijoj, net tik miesteliuose, bet ir kaimuose labiau pasiturį ukininkai naujus trobesius stato iš plytų. Todėl ir plytų gamyba didėja. Visose Lietuvos plytinėse per metus esą pagaminama apie 45,000,000 plytų. Tačiau kai kurios plytinės sąmoningai ar nesąmoningai gamina labai daug nefinkamų statybai plytų ir menkai nusimanantiems apie plytų kokybę parduoda už geras plytas, o tikrūmų tokios plytos visai nevartotinos statyboj. Žinoma, plytininkams iš to tik pelnas, bet vartotojai turi daug nuostolų. Teko patirti, kad tuo reikalu susidomėjo atitinkamos valdžios įstaigos ir rengiasi įvesti plytų gamybos kontrolę. Plytos busiančios skirstomos į rušis ir leidžiamos pardavinėti tik tikrai tinkančios statybai. Be to, tikimasi plytų kainas gerokai sumažinti net apie 50 nuosimčių pigiau, kaip dabar pardavinėjamos.

Vokiečių Lekiantis Laivas DO—X Skris į New Yorką

Amsterdam.—Milžiniškas vokiečių lekiantis laivas DO—X (tariama — Dau—iks), plaukė trečiadienį Schellingwoude kanale, pirmame sustojime savo kelionėje per Atlantiką į New Yorką. Niekas nežino tikrai kada vėl pakils į orą nulėkt į Lisboną, Portugaliją, iš kur kelionė per jures prasidės kada oras leis. Iš Lisbono lėktuvas skris į Horta, Azores saloje ir paskui iš ten sutos pas laivą pasiimt kuro pusiaukeyje tarp tenais ir Bermudos salos. Bermudoje lėktuvas pabus dieną ar kiek pirmą negu skris į New Yorką. Tikslas šios kelionės bus ne del greitumo rekord, bet del parodymo lengvumo tokiam dideliam lėktuvui persiekti saugiai per jures.

Šiomis dienomis DO—X buvo skridęs virš Southamptono ir Wight salos, Anglijoj. Penktadienį lėktuvas nuskris į Bordeaux, Franciją, iš ten paskui lėks į Lisboną, kur bus mažiausia per tris dienas ir lauks kol oras bus patogus skridimui per Atlantiką. Ekstra!

! ŠVIESKIMES !

REIKALINGI TUOJAU

AMERIKOS LIETUVIUI pavienių numerių PARDAVINĖTOJAI

Jp pats negali, gauk mums kokią krautuovę, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisijusime laikraščio numerių sulig reikalavimu.

Amerikos Lietuvis pavienių numerių pardavinėtojai gauna 50 nuosimtų.

Amerikos Lietuvis prenumerata Suv. Valstijose — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisijus mums vieną naują skaitytoją, tas gauns dolerio vertės knygą DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa.

LIETUVEI NELAIME

Lapkričio 3 d. vėlai vakare, prieš Delaware upės ir Tasker gatvės lietuvių N. N. pateko į "budelių" rankas. Nemanymas nieko blogo išėjo pasivaikščioti, na ir atsirado ir nepažįstamų draugų, kurie tuojau kaip po jauną merginą ėmė kalbinti. Vyrukų gauja iš pradžių juokavo, bet tolyn tuo drąsiai ir taip įsileido į meilės kalbas, iš kurių mergaitei jau buvo sunku išsisukt.

Supratus mergina, kad jau papulė į nedorą vaikų būrį, stengėsi šalintis, bet visi atsistojo aplinkui, neleidžia jos iš vietos. Tada ji su piktu nuo rėjo prasimus ir pabėgė, tai tie vaikėžai visi ant jos puolė, ėmė draskyti ir taip jos drabužius sudraskė, vos tik nuogos nepadarė, nes ji gynėsi nuo nedorėlių. Matydama, kad neišsisuks iš "budelių" brutališko elgesio, ėmė rėkti ir išgirdo naktinis sargas, kuris buvęs netoli. Pamačius tokį būrį kankinant merginą per telefoną davė žinią policijai. Vaikėžai pamatę policiją išbėgiojo, o mergina apdraskytą policijantas parvedė į jos namus. Rašau visą įvykį, nes pasarga merginoms, kurios vėlai vakare eina pasivaikščioti. Tai merginos, bukite atsargios, nes meilės žodžiai priveda prie to, kad paskui patekusioms prisieina liet apgailėtavo graudžias ašaras!

NAUJAS VARGONININKAS

Ištikus nelaimėi vargonininkui p. Hodelui, prof. Petras Petratis, uolus darbuotojas, jo draugas ir prietelis, užėmė šv. Kazimiero parapijos choro vadovybę. Tuo tarpu jisai su pilna energija darbuojasi, kaip sekmedienais taip ir paprastomis dienomis ir už ima vargonininko vietą. Apart to, prof. Petratis mokina šv. Grigorius chorą, kurs susideda iš jaunųjų ir gražiai gieda laike sumos sekmedienais. Yra raginama, kad jaunimas spiestųsi prie choro, iš ko tėvai galėtų pasidžiaugt juos girdžiant dainuojant aiteityje.

BAISI NELAIME

Lapkričio 5 d., netikėtai įvyko baisi nelaimė tarp gatvėkarių, ant Dvyliktos ir Susquehanna gatvių. Žmonės važiavo iš darbo, tai karas buvo pilnas. Susidūrimas buvo toks smarkus, kad abi juose karuose važiuojus žmonės primušė prie sėdynių ir grindų. Visi labai išsigando. Neuzilgo iš ligoninių buvo pašaukta keturi ambulansai, kuriuose 35 žmonės nuvežta į ligonines. Karuose važiavo apie du šimtu žmonių, daug iš jų tik sutrenkti. Subėgo daug žmonių, gelbėti, nes nelaimė įvyko apie septintą valandą kada žmonės ėjo namon iš darbo. Gatvėkario visas priešakys sugadintas ir sulaužytas. Policijantai subėgo iš visų aplinkėms gatvių, pasidarė didžiausias sumišimas, šauksmas ir išgąstis. Tarpe sužeistųjų randasi ir gal vienas lietuvis Juozas Levinskas iš Camden, New Jersey. Vėsi stebisi iš tokios baisios nelaimės ir apgailėstauja nelaiminguosius, kurie kenčia skausmus ligoninėse.

ATŠALO ORAS

Lapkričio šeštą dieną oras atvėjo ir šiaurė vėjas atputė sniego. Vaikai tikrai sniegu džiaugiasi, bet šeiminkėm ne taip, nes jos tik turį daugiau darbo nukasti ir nušluoti. Vyrams sniegas irgi nemalonus, nes ryte prisieina pakest kol nubrenda į darbą. Vienok, pasirodžius sniegui Philadelphiajį ir aplinkėm, turime priimt jį kaipo svečių ir

patys apsisaugokim nuo persalimo, nes nejučiant ir žmogų paguldo. Atšalus orui, daugiau yra laiko pasiskaityti. Taigi partina žmonėms skaityt laikrašcius, o ypatingai "Amerikos Lietuvis", kuriame rasite daug apie sveikatą ir daug visokių žinių. Balandėlis.

Kaip Worcesteriečių Sekėsi Palangoje?

Vienas amerikietis rudenį sugrįžęs iš Lietuvos papasakojo apgailėstaudamas, kad jam neteko parsivežt daug gražių vaizdų savo kameros; nutrauktų Palangoje: "Su savo giminėm nuykau Palangon autobusu. Sustojom prieš viešbučio ant Vytauto gatvės, įėjau į vidų ir paklausiau kiek kainuoja kambarys pernaktot? Gavau atsakymą, kad peki litai, kas pasirodė man labai pigiai. Aš paėmiau du kambariu ir vakare ketinau trečią paimt. Spėję į kambarius, palikome daiktus ir išėjome į Palangos pamares pasivaikščioti. Nueinam, žiurim, kad į vieną pusę parašyta vyrams, o į kitą—moterims — visai ne taip, kaip pas mus (Amerikoje). Čia turėjom persikirt. Einu sau vienas toliau, žiuriu, kad beveik visi maudosi "Adomo kostiumais." Aš turėjau su savim (dirbtinį) kostiumą, radau vietą, persirengiau ir ketinau nutraukt įdomių paveiklų. Jau buvau daug nusitrukęs Palangos vaizdų ir iš netyčių nufotografavau tris žydelius "Adomo kostiumuose." Už pusės valandos žydeliai atsivedė policijantą, kuris man pareiškė, kad nesiklausęs negalima fotografuot. Aš jam atsakiau, kad jeigu jiems leista taip vaikščioti, tai turėtu but leista ir nufotografuot? Policijantas liepė sugadyt tas fotografijas ką turėjau nutraukęs, kitaip—sustatysias protokola. Pabugau jo; tačiau nors gailėtingai, bet paliepiamą jo išklausa—sugadinau.

Pavakarėj sugrįžau į viešbutį, kurame buvau nusinuomavęs du kambariu. Nueinu dabar 3:00 pasiuot. Ponai sako 5 litai už kambarį, o 6 už padušką. Jeinu į kambarį, žiuriu, kad lova be pagalvių, ir pamaniau, kad čia amerikiečius norima prigaut, ir todėl nutarėm aplieist viešbutį. Išėjė gatvėn susitikom viena lietuvį, kuris susiinteresavęs, užklausė mus, ko mes iešką? Atsakiau, ieškom nakvynės. Anas sako: jei patiktų, eikit pas mane ant šieno, ką tik suvežto. Mes sutikome ir nuėjom pas tautietį A. V. ant šieno miegot, čia davė mums pagalvių ir apsiklot ir pasiklot. Tai buvo linksmas ir gera nakvynė. B. J.

PAIEŠKOJIMAI

Mažnolis—Mazols, Petras, Amerikon atvykęs apie 1911 m. iš Uzusilių kaimo, Biržų valsč., gyvenęs Pittsburgh apylinkėse, neva Loupurex, Pa. (16-1390). **Novogruckienė,** po antru vyru Juozapatienė, **Ona,** gyvenusi apie Newark, N. J., o dabar gyvenanti Pennsylvanijoje. Jai testamentu yra užrašyta ketetas šimtų dolerių, kurių dalis jau yra išgauta, o likusį reikia laujama kokios tai kitos moteries (10—1363). **Luksevičius — Lukosevičius,** Juozas, prieš karą gyvenęs Mac-Adoo, P. a., sugrįžęs iš kariuomenės pastovios gyvenamosios vietos neturėjęs — buvęs kokį lai Philadelphiajioje, paskui Schuyllkill Haven, Pa., o po 1921 m. kažin kur dingęs ir iki šiol nesusas žinomas (10—1177).

LEGIONO GALVA

Ralph Thomas O'Neil, advokatas iš Topeka, Kansas, buvo išrinktas Amerikos Legiono viršininkas, laike Suvažiavimo Bostone. Jisai įstojo į Pasaulinės Karės militarišką tarnystę rugpjūčio 1917, lavinosi Sheridan forte, nuykvo su vienuoliktų pėstininkų pulku ir buvo pakeltas į kapitonus Argonne mūšyje. Jisai 42 metų amžiaus, vedęs ir turi du sunu.

Sakalauškas, Jonas, gyvenęs Hunterdon County, New Jersey valstijoje, Baptistown, Frenchtown bei Sauervein miesteliuose, mirė 1928 ar 1929 metais, paliko apdradą 1,300 dol. sumoje. Vienas velionies broliis gyvenęs Amerikoje (10—1175).

POČEVIČIAI, Jurgio vaikai, gyvenę Amerikoje, turi teisės gaut palikumą po mirties jų dėdės Juozo-Joe Pocevičiaus. (10—116).

Martinaitis, Napoleonas, kilęs iš Trupuonių kaimo, Juzintų valsčiau, Zarasų apskr. čio, Amerikoje gyvenęs apie 40 metų, dirbęs kasyklose, vėliau gyvenęs 601 3-rd Ave., Brooklyn, N. Y. ir esą miręs (10—1452).

Černiauskas Aleksandras, Černiauskaitė Veronika ir Černiauskaitė Mučianauskienė, kilę iš Liepojaus. Turtas Lietuvoje yra pavojuje. Paiško motina Pranė Černiauskienė.

Sabalauškas, Leonas, seniau gyvenęs Philadelphia, Pa. Paiško broliis Antanas.

Lozarai, Jonas ir Matas, kilę iš Eglinciškės, Antanavo valsč., Mariampolės apskr., Amerikon atvykę prieš karą ir apsigyvenę Brooklyn, N. Y. Paiško broliis Tomas.

Kazys ir Petras Petraičiai bei jų seserys **Katrė Šeputienė** ir **Magdalena Sabeckienė,** kilę iš Sungailiškių kaimo, Tauragės valsčiau, Amerikon atvykę prieš 30 metų. Paiško sesuo Marijona Savickaitė — Ričkienė, neseniai pasprukusi iš Rusijos.

Amalevičius, Juozas, kilęs iš Surviliškio valsčiau, Kedainių apskr. čio, išvykęs Anglijon 1902 m., vėliau gyvenęs Bostone. Paiško sesuo Ona Mataitienė. Ieš komiejai arba juos žinantieji maloniai prašomi atsilipt į — Consulate Gen. of Lithuania, 15 Park Row, New York City.

Atvyko iš Lietuvos

Švedų Amerikos Linijos motorlaiviu "Kungsholm" lapkričio 3 dieną sugrįžo lietuvių keleiviai, kurie birželio 27 d. išplaukė tos pačios linijos laivu "Gripsholm" Ekskursija į Lietuvą grįžusiųjų tarpe yra šie: Kruglevičiai, Morta, Jonas, Ona ir Marė į Waterbury, Conn. Jablonskis Julijonas į Philadelphia, Pa.; Pukas Vincas į Brooklyn, N.Y.; White Stanley į Chicago, Ill.; Krupoviėnė Ona į Bronx, N. Y.; Natukaitienė Ona į Baltimore, Md.; Čekanauskas Leonardas į Kanadą į Goldblatienė Chava į Brooklyn, N. Y.

Pasiremiant Linijos mandagiu patarnavimu Lietuvių keleivių skaičius kas kart vis didėja ir didėja ir didėja švedų Amerikos Linija Lietuvos keliauninkų skaičius. Tas parodo, kad lietuviams patink jų dideli greitus nauji ir moderniškai laivai, kuriais ir Lietuvos paštas vežamas. Šį sykį atvyko į Suv. veniytas Valstijas Amerikos, Švedijos grafas ir grafiėnė Folke Bernadotte, pasiviešėt Amerikoje. Grafiėnė Bernadotte yra buvusi Estelle Manville. V.M.

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"!

Imigrantų Problemos

F. L. I. S.

PALENGVINTA NATURALIZACIJA ATEIVIAMS VETERANAMS

Klausimas. — Ar įstatymas palengvinant naturalizacijos procedurą ateiviams, kurie tarnavo Amerikos pulkuose Pasaulinėje karėje vis egzistuoja?

A. D. Cleveland, Ohio. — Privilegija at-eiviu-veteranų, kurie tarnavo prie Amerikos kariuomenės pasaulinio karo laiku tarpe birželio 5 d., 1917 m. ir lapkričio 12 dieną, 1918 m. įgyt Amerikos pilietystę palengvinta procedurą yra paiginta iki 4 d., 1931 m. Tokio vyrai neturi pristatyti intencijos deklaracijos ir neturi turēt atvažiavimo sertifikato. Jie gali bile kada prieš kovo 4 dieną, 1931 metų paduot naturalizacijos peticiją.

VARDO PERMAINYMAS

Klausimas. — Atvykau į šią šalį 1907 m. kitu, ne savo vardudu. Turėjau draugo paspartą. Kuomet jau čia atvykau vartojau savo vardą ir visi mane taip pažįsta. Noriu paduot pilietystės prašymą. Ar man duot tikrą vardą ar vardą po kuriuo atvykau?

T. K. Gary, Ind.

Atsakymas. — Forma, kurią turi išpildyt, reikalauja informacijos apie tavo tikrą vardą ir tu turi paduot vardą, po kuriuo atvažiavai, nes kitaip tavo legališkas atvažiavimas į šalį negali but pertikrintas. Jeigu nebuvo kitų priežasčių, tai nebus sunku tau tapt piliečiu.

MOTERŲ PILIETYSTĖ

Klausimas. — Ištekėjau už vyro 1918 m. ir 1919 m. jis tapo Suv. Valstijų pilietis, tokiu budu aš irgi tapau piliete, bet 1926 m. gavau nuo jo persiskyrimą. Ar tuom persiskyrimu netekau pilietystės? Jeigu netekau, tai ar turiu vēl išsimti pirmas popieras, arba ar turiu paduot naturalizacijos peticiją tuoj?

V. P. New Haven, Conn.

Atsakymas. — Prieš rugsėjo 22 d., 1928 m. ateivė moteris automatiškai įgijo pilietystę savo vyro pilietystė. Nepametei pilietystę, kuomet persiskyrei. Vis esi Amerikos pilietė. Po nauju įstatymu, nuo liepos 1 d., 1929 m., gali jeigu nori, įgyt atskirą pilietystės sertifikata. Reikia gaut form 2400 ir pasisyt District Director of Naturalization. Turėsi paduot vyro naturalizavimo dieną, jeigu atsimeni ir sertifikato numerą. Privalai turēt atvažiavimo sertifikata ir dvi fotografijas. Turėsi užmokēt \$10. už pilietystės sertifikata ir dar \$5.00 už atvažiavimo sertifikata. "Money orderis" ant \$15.00 turi but išpildytas vardu Commissioner of Naturalization, Washington, D. C. ir turi but pasišta su form 2400 District Director of Naturalization. Atsitikimuose kur vyrai gauna persiskyrimą nuo moterų dėl morališkų priežasčių, tokioms moterims yra sunku igyt pilietystę. Bet kadangi tamsta praneši, kad tu nuo vyro gavai persiskyrimą, tad neturėsi jokių sunkenybių.

VIEŠOS ŽEMES DAKOTA VALSTIJOSE

Klausimas. — Ar man negalite pranešt ar North ir South Dakota neturi viešų žemių?

C. Y. Topeka, Kansas.

Atsakymas. — Liepos 1 d., 1929 m. buvo 152,113 akryų neapgyventos viešos žemės North Dakota ir 402,670 akry South Dakota. Ta žemė nėra tinkama javams, bet yra labai gera ganymui. Parašyk laišką į Gen. Land Office, Department of the Interior, Washington, D. C.

NEMOKSLUMO INFORMACIJOS

Klausimas. — Dabar kadangi Federalė valdžia surinko pilnas informacijas apie nemokslumą Suv. Valstijose, ar nebutų galima gaut surašus nemokstyčių kiekvienoje valstijoje, apskrityje ir mieste, kad tikra kova galėt but vesta mokyt žmones skaityt ir rašyt?

S. B. Providence, R. I.

Atsakymas. — Kadangi tokios statistikos buvo surinktos cenų suskaičiuojant ir kadangi jos buvo rinktos tik "statistiniams tikslam", jas negalima išduot nė asmenims, nė kitoms organizacijoms. Gana daug organizacijų bandė tas informacijas išgaut, bet be pasisekimo.

Kas Dar Reikia Išrast?

Amerikos Vebsonas paskelbė sąrašą išradimų, kurie, jo nuomone, turi but padaryti per artimiausius 25 metus. Čia seka kai kurie iš jų:

Automobilis, kurs galėtų judēt ne tik pirmyn ir atgal, bet ir į šonus. Tai labai svarbu gatvių judėjimui tvarkyt dideliuose miestuose. Aeroplanas, arba bent koks prietaisas, kad jis galėtų pakilt ir nusileist stačiai, be jokio išbėgėjimo. Tai labai praplėstų oro susisiekimą, nes nebutų reikalingi brangūs aerodromai. Šviesa, kuri pramuštų tirsčiausias ukanas. Turėtų didelės svarbos oro ir jūrų susisiekimui. Valkiški bemotoriniai lėktuvai, kuriais vaikai taip pat galėtų žaist, kaip dabar dviračiais. "Miestai be ugnies, t. t. miestai, kurių namuose nebutų nė pečių, nė virtuvių plytų. Šiluma ir ugnis turi but duodama iš centralinių stočių, kaip kad elektra. Šis musiškio noras jau galės but įvykdytas visai netolimoj aiteity. Šalta šviesa, t. y. toks šviesos šilumos. Dabartinės elektros lempos dar yra tuo netobulos, kad jose didelė elektros energijos dalis virsta šiluma. "Kalbamoms knygos," t. y., knygos, kurių nereikėtų skaityt, bet kurias galėtų garšiai skaityt tam tikri aparatai, panašiai kaip gramofonai. Lankstus stiklas, kuris neudėtų ir kurį būtų galima drožt ir lankstyt. Del šių dviejų išradimų tenka pasakyt, kad kalbamoms knygos jau yra išrastos, o lankstus, neudėtas stiklas buvo žinomas senovės romėnams, bet jo sudėtis liko pamiršta ir dabar iš naujo nebesurandama.

CARAS NIKALOJUS II

Buvo tai geriausias caras iš visų rusų carų, bet buvo žmogus be valios. Tėvas jo svėrė 4 centnerius, bet sunus buvo labai smulkus. Tėvas Nikolajaus Aleksandra buvo didelis giutuoklis. Jis kitokios degtinės negėrė, kaip tik spiritą 96 laipsnių. Gal del to ir jaunas mirė. Kaip užstojo cariatu Nikolajus II, tuojau visi pajuto didelę laisvę. Caras sušvelnino cenzurą, gal tuom ir užbaigė Rusijos žlugimą nuo komunizmo. Nikolajus mums grąžino spauda, kuri buvo uždaryta nuo 1863 metų. Jis davė laisvę tikybai, kad ir rusai galėjo perėit į kitą tikėjimą. O pirmiau, prie kitų carų, kas išmainydavo savo tikėjimą iš rusų, tas buvo ant viso amžio ištremtas sibirin. Jeigu rusas vesdavo pačia rusę, arba rusė ištėkdavo už svetimtaučio, tai jų vaikai turėjo but stačiatikiais, o Nikolajus tą atmainė. Nelaimingas caras 1914 m. carą visai pradžioje. Caras apsiskelbė per karą vyriausiu kariuomenės vadu. Karas jam su vokiečiais nesisekė. O tada jau Rusijoje prasidėjo komunistų bruzdėjimas. Komunistai carą vasaros laiku 1917 metais nuvertė nuo sosto ir išvežė jį į Uralo kalnus į miestą Ekaterinenburgą. Paskiau jį išvežė į Sibir Tomską. Iš ten vėl grąžino į Ekaterinenburgą. Tada da ėjo kova monarchistų; su komunistais. Tai kada monarchistai artinosi prie Ekaterinenburgo, tai komunistai užmušė carą, carienę, sunį ir jų dukteris. Girioje sukūrė sieros laužą ir sudegino lavonus carų familijos. Tuom pasibaigė rusų carų taip vadinamų Romanovų dinastijos namas. Gi 78 ypatas Romanovų namo angliai išvežė ant salos Malto ant Viduržeminių jurių.

Mokytojas J. Vencius

JUOKAI

NEAPMISLIJES PRASITARĖ

Ipykęs direktorius ant savo mokintinio, kurs vis blogai mokinėsis, galiausiai vieną sykį tarė: Jeigu mane, mielasis, nebūtu, tai tikrai butumei didžiausias asilas ant svieto.

—Ar toli dar ligi miesto, mielais prieteliau?

—Bus nedaugiau kaip dvi mylios jeigu greitai eisi.

NEZINOJO AR TAI JOS VYRAS

Mikās Knybštukas, kurs gyvenamas daug latravojo ir šiaip nevisai tvarkingai gyvenon, mirė. Jam buvo labai didžios laidotuvis surengtos. Ant kapo jo draugai labai apgailėjo ir savo kalbose prisiminė, kad buvęs geras ir žmona mylintis vyras.

Naslė stovėdama prie grabo duobės pašnibždomis 10 metų suneliui sako: "Eik, Mikuti, pažiūrėk; ar tikrai grabe musų tėvelis guli."

UOGAUJANT

Jurgutis Miške bevaikščiodamas, klausia:
—Tėveli, kokios čia uogos?
—Mėlynės, vaikeli.
—Bet kodel jos visos raudonos?
—Ak, kvailuti, todėl, kad jos dar žalios.

SUSIMAIŠĖ JAM GALVOJ

Tarnaitė:—Ponuli, ten laukė jusų laukia ir nori, kad užmokėtumom už butą.

Ponas:—Pasakyk jam, kad maneš nėra namie.

Tarnaitė:—Aš sakiau jam, jis nenori tikėt.

Ponas:—Na tai gerai, aš pats jam pasakysiu.

Didelias Naujas ir Moderniskas MOTORLAIVIAIS Lietuvos Pašto ir Keleivių Patarnavimas
Prailsk Kalėdas Lietuvoj! 2 KALEDINES EKSKURSIJOS
Išplaukia iš New Yorko S. S. Drottningholm Lapkr. 29 M. L. Gripsholm — Gruodžio 6
Užsisakyk Vietą Dabar!
Laių išplaukiami iš New Yorko: S. S. Drottningholm — Lapkr. 29 M. L. Gripsholm — Sausio 17 S. S. Drottningholm — gruodž. 27 M. L. Gripsholm — Gruodž 6
Informacijos ir iliustruotas cirkuliaris su žemėlapiu lietuvių kalboj, gaunamas kreipiantis pas savo agentą arba į SWEDISH AMERICAN LINE 10 State St. — Boston, Mass.

PERKAME

Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus

Kreipkitės— Amerikos Lietuvis 14 Vernon Street Worcester, Mass.

LAIVŲ VARDAI

YRA BUTINAI REIKALINGI GAVIMUI PIRMŲJŲ IR ANTRŲJŲ PILIETYBĖS POPIERŲ, KAIPŲ IR PERMITŲ—LEIDIMŲ SUGRĮZT AMERIKON Laivų Vardus Gana Greitai Surandu iš Žemiau Paduotų Metų:

- 15 Antwerpen—New York ..... nuo 1906 iki 1915
- 15 Bremen—Baltimore ..... nuo 1901 iki 1915
- 15 Bremen—Philadelphia ..... nuo 1901 iki 1915
- 15 Bremen—New York ..... nuo 1901
- 15 Glasgow—New York ..... nuo 1912 iki 1915
- 15 Hamburg—New York ..... nuo 1901
- 15 Libavos—New York ..... nuo 1907 iki 1915
- 15 Liverpool—New York ..... nuo 1906 iki 1915
- 15 Liverpool—New York ..... nuo 1906 iki 1915
- 15 Rotterdam—New York ..... nuo 1906 iki 1915
- 15 Southampton—New York ..... nuo 1906 iki 1915

Reikalaukite aplikacijų ir pridėkite 2-ju centų stampą, ir adresuokite:—

P. Mikolainis

188—190 Sands Street — Brooklyn, New York

VAŽIUOKIM Į LIETUVĄ

Tiktai Vieninteliu Lietuvos Juros Keliu PER KLAIPĖDĄ Greitas susisiekimas via Kopenhagen

Puikys Laivai — Ganėtinai Gero Maisto Švarumas ir Patogumas — Malonus Patarnavimas

Laių Išplaukimai iš New York:

- S.S. "OSCAR II" ..... Lapkričio 22
- S.S. "FREDERIK VIII" ..... Gruodžio 9
- S.S. "HELLIG OLAV" ..... Gruodžio 19

Informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės pas savo Agentą arba:

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

27 WHITEHALL ST. NEW YORK, N.Y. 245 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS. 130 N. LA SALLE ST. CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvis
 The American Lithuanian Weekly
 Published every Thursday by
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St.,
 Worcester, Mass.
 Yearly subscription: in U.S. \$1.50
 In Foreign Countries 2.00
 Single copies ..... 5 cents
 Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, einas ketvirtadieniais, leidiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata S. V. \$1.50
 Užsienioose 2.00
 Atskiri egzemplioriai ..... 5 centas

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo uždavinio dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter
 September 29, 1914, at the Post
 Office at Worcester, Mass., under
 the Act of March 3, 1879.

Kaip Pilsudskis ir Želigovskis Vadavo Vilnių

Lenkai minėdami Vilniaus pagrobimo 10 metų sukaktuves dabar aiškiai pasisako, kaip taisyti užgrobtas buvo padarytas. Kaip žinoma lenkų valdžia tada užginčijo apie Vilniaus pagrobimą, sakydama, kad ji nieko nežinanti, tai buvęs tik sukilusių kariuomenės vadų darbas. Dabar Lietuvos Keleivis paduoda citatas iš lenkų laikraščių, kuriuose išduoda viešomam pačių lenkų veidmainišką paslaptį: — Štai bėminint 10 metų sukaktuves nuo Vilniaus pagrobimo Krokovo didžiausias lenkų laikraštis "Czas" plačiai mini "Vilniaus dešimtmetį." Laikraštis savo straipsnio pradžioje skelbia "garsų" Želigovskio įsakymą, kuriame jis pranešė, kad negalėdamas sutikti su Kauno valdžios naudai pravesta linija, pasiryžęs "su ginklu rankoje brangios tėvynės gyventojų apsisprendimo teise ginti ir apimt vadovavimą kareiviams, kilusiems iš tos žemės, negalintiems elgtis prieš savo sąžinę, ir pilietinių pareigų jausmą." Spalių 9 dieną Želigovskio kariuomenė ir užėmė Vilnių. Kitas lenkų valdžios laikraštis "Gazeta Polska" net per du numerius minėjo tą "sukaktuves." Spalių 9-tos dienos numerio įdėjo ilgą straipsnį, kuriame plačiai aprašė Vilniaus klausimą 1920 metų rudenį, Spaa meiste lenkų priisiimtas prievales, Lietuvos ir Sovietų Rusijos sutartį, Pilsudskio uždavinį, jo pirmuosius įsakymus, politinius prirengimus, kariuomenės prirengimą ir "maišto" vado parinkimą.

LENKAI TUREJO TUOJAU ATIDUOT VILNIŲ LIETUVAI

Pagal Spaa mieste lenkų padarytus pažadėjimus, kaip žinoma, lenkai turėjo tuojau atiduoti Vilnių Lietuvai ir priimt Curzono Liniją kaip pamatą deryboms dėl karo sustabdymo su bolshevikais. Lapkričio pripažįsta, kad ta prievolė, nors ir buvo sąlyginė, nes buvo priimta už Anglijos įsakymą prie Sovietų vyriausybės, kad sustabdyti karo veiksmus, turėjusi labai smarkiai paveikti ir smarkiai pakurtus Lenkijos teises į Vilnių. Tačiau anglų įsakymo nesekmingumas atpašalindavo lenkus nuo visų Spaa mieste priimtų prievolių. Bet tas dalykas turėjo būti pravestas tarptautinėje plėtomėje, o tam nebuvo laiko. Rygoj vedamos lenkų Sovietų deryboms davusios pagrindo manyti, kad netrukus bus galima paskelbti paliaubas, kurios atimtų Lenkijai bet kokį pretekstą į karo veiksmus. Todel, jeigu Vilnius turėjęs būti užimtas per ilgą, tai taitai reikėjo padaryti su didžiausiu skubumu.

Tačiau čia atsiradusi nauja kliūtis. Lietuvos Rusijos sutartimi Lietuvai buvo pripažintas plotas su Vilniu, Gardiniu, Ryga, ir Molodezna. Tą plotą bolshevikai ir perdavė lietuviams. Pradėt karo veiksmus prieš Lietuvą nenorėjusi ne valdžia, ne kariuomenės vadovybė, ne tik del lenkus varžančių politinių pasizadėjimų, bet ir del idėjinių sumetimų. Tačiau Vilnius turėjęs būti bet kuria kaina atiduotas.

Del išvadavimo budo, kaip paprastai, sunkiausiais valstybės klausimais, turėjęs nuspręst vyriausiasis kariuomenės vadovas valstybės viršininkas, maršalas Pilsudskis. Tą uždavinį atlikę greičiausiai ir su didžiausiu rūpesčiu jis ir ėmėsis.

Jis tuoju išleides visą eilę įsakymų, kuriais buvusį išskirta pirma lietuvų gudų divizija ir perkelta į antrą armiją, Polesės Bielsko rajone. Paskiau buvusi paskirstyta kariuomenė, ir "reguliarią" ir "nereguliarią." Paskiau lietuvų gudų divizija buvusi perkelta į Kopciovo Apylinkę, ir kraštutinį kairijį lenkų sparną, kur bendrai su pirma legione divizija ir dviem kavalerijos brigadom sudariusi vadinamąją "sparninę grupę." Kaip žinoma, tai grupė buvo paskirta pereiti per lietuvius kariuomenės užimtas sritis ir užimt Lydos mazgą, o po draug ir į Vilnių traukimo vietą. Visuose tuose įsakymuose gludinti viena mintis — turēt kuo arčiausia prie Vilniaus tikros kariuomenės, papildytos iš Lietuvos pakraščiu, idant ištikus reikalui, galėtų nuimt nuo lenkų valstybės atsakomybę už įvykių, "politinių atžvilgiais nepatogius."

Atsiveriamasis akies mirksnis atėjęs tuoj po Panemunių kovos pabaigos. Prie to vertę ne tik kariški, bet ir politiniai sumetimai. Derybos Rygoj įėjusios greitai į galą. Suvalkuose vykusių Lietuvių Lenkų derybos.

Ten lengvai galėjęs būti priimta sprendimu, kurie ir taip painių Vilniaus klausimą galėtų dar labiau supainiot. Kad prie to nepriėję, tai ypatingas lenkų delegacijos nuopelnas. Kada, derybų metu, kilus sunkumams, lenkų delegacijos pirmininkas generolas Mackevičius kreipėsi į Varšuvą nurodymų, tuometinis generalinio štabo pirmininkas generolas Razvodovskis atsakė, kad "kariškai neužimsime Vilniaus."

Iš tų derybų kilusi 1920 metų spalio 7 dieną Suvalkų sutartis, kuria buvusi nustatyta demarkacijos linija tarp Lenkijos ir Lietuvos, bet tik b e r e tarp rytų Prusų sienos ir Bastunų. Tad ji nutrukusi Vilniaus-Lydos linijoj. Į rytus nuo tos linijos vyriausioji lenkų kariuomenės vadovybė norėjusi turēt pilną veikimo laisvę.

Tuoju po Panemunių kovos buvo išleista visa eilė įstatymų, kuriuose buvo numatyti businieji kariuomenės veikimams del Vilniaus. Prirengiamas darbas buvęs atliktas nepaprastai kruopščiai ir rūpestingai. Del karo veiksmų pasisiekimo nebuve galima abejoti. Reikėję tik išrinkti vadą, ir ta "garbė" tekusi generolui Želigovskii.

KAIP GEN. ŽELIGOWSKIS VADAVO VILNIŲ

Jo sieloi turėjo įvykti tikras išgastis — rašo tasai laikraštis. Bet, kartą paėmęs vadovybę, Želigovskis pasiryžęs. Jis apvažinėjęs jam pavestas dalis, pasikalbėjęs su jų vadais, stengėsis pakelt upą tarp kariuomenės. Paskiau, prieš pradėdamas žygį, supažindinęs savo karius su uždaviniais, kurį jiems uždėdanti istorija. Visur viešpatavęs didelis užsidegimas visam kam. Tačiau dalis vyresniųjų, ypač aukštesniųjų laipsnių karininkai, pradėję svyruoti — ėmę reikalauti įsakymo raštu. Vyresniųjų karininkų svyravimas persimėte ir jaunesniuosis. 2 artilerių karininkai atsakė dalyvaut "maište." Susidarė abejojimai. Tačiau spalio 7 dieną gen. Želigovskis, nežūrudamas pavaldinių abejojimų ir svyravimų, davęs įsakymą prisirengt žygį į Vilnių. Pradžia buvusi paskirta kitos dienos rytmetį. Žinia apie tai greitai pasklidusi tarp kareivių, sukeldama užsidegimą ir džiaugsma jų širdyse. Tačiau jie dar nežinoję, kad žygį turėsią atlikti kaip "maištininkai."

Naktis iš spalio 7 dienos į 8 buvo išrizikinga. Kai kurie aukštesni karininkai griežtai pareikalavė iš gen. Želigovskio įsakymo iš viršaus. Želigavskis pranešęs vyriausiaii kariuomenės bustinei, kad negalįs įveikti sunkumų savo vardu ir reikalaujęs aukštesniųjų vadų drauge dalyvaut. Nakties metu įvykęs draugiškas pasikalbėjimas tarp mūsų lauko ir Varšuvos. Pilsudskis pareiškęs nusistebėjimo ne lauktis sunkumais. Tačiau jokio įsakymo negalįs išduoti. Bet vis delto jis liepią pranešt gen. Sikorskiui, vadui trečios armijos, į kurios sudėty Želigovskio grupė formaliai įėjusi, kad padarytų spaudimą.

ZELIGOWSKIS KESINASI UŽIMT VILNIŲ

Žinią apie Želigovskio žygį greitai pasiekusi Vilnių, kur Lietuvos vyriausybės vietose

sukėlusi sujudimą, o gyventojų tarpe džiaugsma. Lietuviai ėmę išriuotuot miestą, tačiau pasiskelbę ginsiaisi. Taip pat jie kreipęsi į užsienio atstovybes, atsiųstas prie Lietuvos vyriausybės, ir į koalicinę karišką misiją. Jau žygiui prasidėjus, pas generolą Zondovskį Varšuvoje atėję 2 anglų karininkai su pasipriešinimu. Štabe niekas nemokėjęs angliškai(!), ir iš sveltimaišjų rankų skerejojų būvusi padaryta išvada, kad jie atėję... pareikt savo sutikimo Vilniaus užėmimui. Todel lenkų karininkai palingavę galvomis sutikimo ženklai, ir vieni ir antri išsikyrę su abipusių patenkiniu. Tuo tarpu Želigovskio grupė žygiavusi pirmyn, ir, nepaisydama prancuzų karininkų pasipriešinimo užėmusi Vilnių.

Baigdamas, laikraštis šitaip rašo: "Uzdanga (slėpusi) Želigovskio "maišto" užkampiusi pirmą kartą buvo Pilsudskio paskaita Vilniuje. Reikia ją visiškai nuplėsti, kad ne mažiausias šešėlis netemdėtų didelių didvyriškų Vilniaus išvadotojų ir jų nenugądinamo vado nuopelną."

Iteikė Memorandumą Lietuvos Prezidentui

Lietuvos krikščionių demokratų partija nepatenkinta užsienio ministerijos politika, ir todel iteikė Prezidentui Smetonai savo memorandumą, kuri, žingaidumo deliai, talpinam savo skaitytojams ištaisi:

Siekdama nepriklausomos Lietuvos Respublikos stiprėjimo ir trokšdama kogreičiausia susilaikyti susijungimo po vienos tėvynės sparnais visų Lietuvos žemių, L.K.Demokratų Partija, atlikdama savo pareigą, jau ne pirmą kartą kreipia Tamstos, kaip stovinčio prie Respublikos vairo, dėmesį į tai, kad pasirinktieji mūsų valstybės reikalams tvarkyti budai ir, ypatingai užsienio politikos srityje, skaldo ir silpnina mūsų kraštą. Didelio susirūpinimo mums teikė ir techniška padarytas Vilniaus klausime nusileidimas lenkams. Buvusio Ministerio Pirmininko p. Voldemaro paskelbtoji taika su lenkais be jokiu sąlygu Genevoje 1927 m. gruodžio mėn. paverė Vilniaus bylą technišku klausimu eile. Šiuo smugiu padarytajai žaizdai dar neužgyjus, štai vėl suduodamas naujas gal dar skaudesnis smugis Klaipėdos Kraštui, tokiu dideliu vargu prisiglaudusiam prie Didžiosios Lietuvos.

Šiuo atveju turime galvoje paskutinių dienų žygius Lietuvos Delegacijos Genevoje, kuriais ugriauta visos metų eilės kruopštus darbas grąžint mūsų tautai tą, virš 600 metų po vokiečių jungu buvusį Kraštą. Matyt, eidama p. Voldemaro duotu Vokietijai nelemtu pažadu rist Mažosios Lietuvos reikalus su Vokietijos Vyriausybe, Lietuvos Delegacija Genevoje nepaprastu lengvumu padarė aktą, kurio pasekos yra itin žalingos visai Lietuvai, nes tuo pripažino svecimos valstybės naudai teisę į Lietuvos Respublikos teritorijos dalį, kurią teisė Lietuva įsigijo tam tikra tarptautine konvencija.

Laikydami bereikalingu daiktu smulkiai nagrinēt šio akto pasekas, mes, L.K.D.P. Centro Komitetas, statomė savo pareigą iškelti tik kai kurias to akto politines ir juridines pasekas. Butent, šiuo nusileidimu:

- paremiama Vokiečių skleidiamoji pasaulinėje opinijoje tezę apie padėties nenormalumą atsivadavusiuose nuo Vokietijos kraštuose ir delto laikinumą Vokietijos rytų sienų;
- Klaipėdos Krašto reikalai, kurie yra Lietuvos vidaus reikalai, padaroma, priešingai visiems teisiskiams nuostatams, derybų objektu tarp Lietuvos ir Vokietijos ir sudaroma vokiečiams nuolatinė intervencijos galimybė bei teisė;
- įvedama šalia konvencijos naujos nepadavusių asmenišku susitarimų normos, toli įseinančios už konvencijos ribų ir siaurinančios mūsų suverenumo teises Klaipėdos Krašte;
- mažinama Gubernaturos institucijos reikšmė, atimant gubernatoriui teisę laisvai skirti Direktoriuos pirmininką ir tuo budu galimybę, reikalui esant, paleist seimeli, kuo anuliuojama galimybė turēt tinkamos įtakos Klaipėdos Krašto tvarkymą. Netenka aiškint, kad šitokia

Kuo galim tikēt šiandien?

Leland Wells Pollock

Sulietuvino J. Laukis

(Eina toliau)

PAMATINĖ TEISYBĖ No. 3

Šitie Gamtos Dėsniai Veikia Kartu Mano Labui

Laukiniam žmogui atrodė visas slėpinga ir pripuolama. Jis sugebėjo nuvaldyti vieną kitą daiktą, bet visa kita parėjo nuo dievų įgaidų. Jei javai uždėrėjo, tai dievas buvo patenkintas. Jei kudikis mirė, tai kuris nors dievų buvo užsirusinęs ir reikėjo jį permaldaut. Tvarkos niekur nebuvo.

Žingsnis po žingsnio mes ištyrėme paslaptis ir atradom, kad paslaptis išnyko, gerai ją supratus, ir jos vietą užėmė dėsnis ir tvarka. Ieškūsis žmogaus protas įsigilina į nežinomąjį vis daugiau ir daugiau ir dabar mes žinom, kad visas šitoje visoje, visur, visuomēt, nuo vieno galo iki kito, nuo viršaus iki apačios, yra valdoma dėsnii. Kitai sakant, kiekvienas daiktas turi savą, aiškū, tvarkū veikimo budą.

Ir ypatingai idomu yra tas, kad visas veikia sutartiniai su visa kuo kitu vienan didelė tikslan. Garuotė pakelia vandenį nuo vandenyno ir ežero į orą. Vėjai varomi įvairii iegū tai šian, tai ten, neša šita vandenį viršum žemės. Kitos paigos sutirština jį ir jis krinta palengva valandą kitą aplink ištroškusias augančių medžių ir augmenų šaknis. Traukiamoji plaukaidžių iega neša drėgnį nuo vienos žemės dalelės prie kitos ir galiaus prie šaknų. Osmozinis spaudimas neša jį aukštyn į lapus, pumpurus ir vaisiū, kur saulė ir gyvybė paverčia jį į paunksnį ir grožį ir maistą man. Tikra gamtos simfonija! Aš suminėjau apie dešimtą dalį iegū, prisidedančių prie šitos vienos pasėkos. Apsidairęs aplinkui save matančiomis ir suprantančiomis akimis, aš išvytu nuostabiū budus, kuriais gamtos iegos yra susiję nesuskaitomomis aigomis, ir su pagarba nulenkiū galvą tokios išminties ir kantrybės akysudarytoje. Nuo tos mažytės saulinės santvarkos, sudarytos iš protonų ir elektronų atome, iki tokios mažytės, kad stipriausias mikroskopas negali jos surasti, ir mano protas beveik negali suprast, iki tolimiausiu kraštū toliausios saulinės santvarkos, sudarytos iš saulės ir pasauliū tokiū tolimū, kad stipriausias žiuronas negali jos rast, ko mano ma-

žytis protas taipgi negali suprast, — nuo vienos kraštutinybės iki kitos — visur yra sandermė ir tvarka. Visur yra rimtas ir sandermė, dangiškoji sandermė, kurią dainiai vadina "sferū muzika."

Vienintelė nesuderinamoji gaida dažnai esti žmogaus protas. Jis pamato medį vėtros išvers- tą ir rauda del gyvenimo žiaurumo. Jis neatsimena, kad tas medis priklauso nuo to paties vėjo, atnešančio jam lietu. Jis gal nežino, kad to paties vėjo purtymas privertė medį ir jō kaimynus siekti giliau savo šaknimis, geriau įsikabinti į žemę ir tokiu budu toliu pasiekt maisto ir drėgno atsargą. Jis nepagalvojo, kokis nelaimingas iegū susijungimas įvyko, kuris padarė tą medį silpnesnį už kitus. Visa, ką jis mato, tai vieną nelaimingą medį.

Neigi jis pagalvoja, kad augimo sąlyga yra vartojimas ir kad toji vėtra, ar tas tvanas, gal, buvo neapsakomas labas tuojau atžvilgiu, kad jis suteikė žmonėms progą lavint savo kantrybę ir viltį, jū drąsą, ir norą atstatyti ir daugybę kitų būtinaū reikalingū vyriškumo ir budo sąvybiū. O, jūs mažavilčiai. Jūs, kurie laikote savo aklus prikišę taip arti prie daiktū, kad per juos negalite pamatyti gražiū, naudingū daikty dvasios!

Vidujinės, augštyneiginės, kuriamosios paskaitys išraiška žmoguje yra gyvenimo čiukuras ant šios žemės. Tai yra tiklas, prie kurio visa kita prisideda. Aš nesakau, kad tai yra išraiška žmogaus norū, jautuliū. Aš sakau, kad tai yra nuolatinis klijimas aukštyn, klausant vidujinio troškulio, kuris buva patenkintas tik tuomet, kaip žmogus daro tą, ką jis prakilniausio ir geriausio gali. Ir kuomet žmogus eina prie šito tikslo, visi gamtos dėsniai padeda jam tame. Jie buvo paskirti tik šitam tikslui. "Viskas veikia kartu labui to žmogaus, kuris" — savo širdies norus yra atkreipęs į tą vidujinį labą. Visos gamtos iegos ir dėsniai yra leista žmogui pagelbēt, o ne trukdyt jį ir, jei kame patiri padėti, kuri, tarytum, nedaro jam gero, tai arba tavo gero, tai arba tavo supratimas apie žmogaus gerą nėra gana aukštas, arba, giliau prisiziūrėjęs, atrasi ką nors vartojantį gamtos iegas kokiams kitiems tikslams, o ne išreiškijū to, kas yra jame geriausio. Atrasi vyrą ar moterį, kurie neklauso tos vidujinės aukštyneiginės paskaitys. (Bus daugiau)

Iš S.L.A. Konferencijos New Yorque

Kad sutvarkius SLA finansinę padėtį paskolū reikaluose, 6 dienų lapkričio buvo suaukta Pildomosios Tarybos konferencija, 8 val. ryto SLA centro raštinei. Dalyvavo visi 7 Pildomosios Tarybos nariai, oficialis SLA. adv. Lopeta ir šios komisijos: Kontrolės — Grinius, Strumskis, Glaveckas; Finansū — Ollis, Stungis, Mačiukas; Skundų — Bagočius, Uvikas, Rastenis; Specialė Tyrinėjimo Komisija — Lukosiū, Tareia, Senkus. Taip pat buvo įstatū komisijos pirmininkas, p. Birštonas, Apšvietos Komisijos pirmininkas, Dr. Vinkas, ir abu du "Tėvynės" redaktoriai.

Pasirodžius tokiam buriui žmoniū centro raštinej perankšta posedžiū, konferencija tapo nukelta į Pensylvanijos viešbutį. Apie 10 val. Prezidentas Geguziū atidarė susirinkimą, paaiškūdamas konferencijos tikslą. Pildomoji Taryba ir komisijos tapo suaukto išklaustū raportus tų, kurie sulig Chicago seimo nutarimu tyrinėjo \$25,000 paskolā, duotą Waterburio Užunariū — Deveniū, ir apsvarstyt padėti, kuri to tyrinėjimo rezultatus sudarė. Pasikalbėjęs kiek apie susirinkimo tvarkā, kilo mintis, kad komisijos galės laisviau diskutuot dalykus, jeigu Pildomoji Taryba pasiūsalins. Su tuo visi sutiko, ir apie 11 valandą Pildomosios Tarybos nariai išėjo į SLA. raštine, o komisijos, centro advokatas ir redaktorai pasiliko kambaryje tēst posedį. Šis komisijų susirinkimas laikė posedžius per ištaisas 2 dienas.

TYRINĖJIMO RAPORTAI PATEIKTA

Susirinkimas išklausė raportus specialės waterburiečių komisijos, kurią buvo paskyrusi Finansū Komisija ištirt Užunario-Devenio paskolā vietoje. Raportas buvo perskaitytas iš rašto. Paskū savo raportą perskaitė Finansū Komisija, pakartodama tyrinėjimo komisijos surastus faktus ir patiekdama savo išvadas. Pagaliau, raportavo Kontrolės Komisija, ir po to prasidėjo svarstymas atskirū punkty, išdėstyty tuose raportuose.

Komisijų raportai parodė, kad paskolā Užunario vardu buvo duota (1927 m.), nepisilaikant taisykliū. Tikras skolintojas buvo ne Užunaris (Devenio švogeris), bet pats Devenis. Užun-

KAS TURI ATSAKYT UŽ NUOSTOLĖT?

Komisijų susirinkimas rado, kad už tai turi atsakyti tie buvę 1927 m. viršininkai, kurie paskolā davė. Dabartinei Pildomajai Tarybai pavesta iš jų pinigū iskkolektuot. Bet kadangi keturį tos tarybos vyrū kaltininkai, tai abejojama ar bus kas padaryta pirm seimui įvyksiant. Del \$40,000, kurie buvo paskolinti Atstatymo Bendrovei, rodos, Susivienijimui nėra pavojaus, kadangi namo vertė yra kelis kartus didesnė už pačią paskolā.

Laikraščio "Vienybės" B-vės paskolā palikta "atdara." Bendrovė turi iki kovo mėnesio 1 d. užmokēt užvilktus \$2,000, o iki lapkričio 1 dienai kitus \$2,000. Per tą laiką paskolā nebus atnaujinta. Taipgi padaryta patvarkymas ir del kairiuriū kitū pasibaigusiu paskolū. Dabar manoma, kad bolshevikams apleidus Susivienijimą, bus galima jamė reikalai sutvarkyti.

LIETUVIAI! SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVĮ"

Vietos žinios

BEDARBIŲ APRUPINIMAS WORCESTERY

Dr. Homer Gage, miesto komiteto pirmininkas, suteikt pagalbę bedarbiams, paskelbė, kad buvo kreiptasi prie pramonės ir išdirbysčių lyderių šiame mieste pagalbėt 5,294 žmonėms, užsiregistravusiems per perieitą ketvirtadienį ir penktadienį. Viršminėtus skaičius užsiregistravusieji pasisakė kiek turi žmonių globoti ir kokį darbą gali dirbt. Komisija pasiuntė laiškus, prašancius kokius nors darbus surast, kad kiek nors pagerinus bedarbių padėjimą.

Pašto viršininkas J. F. Healy, pranešė, kad jisai duos darbus 400 vyrų dirbt prieš Kalėdas. Jisai duos tiems, kurie turi daugiausia narių šeimynose. Tie darbai bus liglaikiniai, kol neužsibaigs dovanų ir pasveikinimų siuntimas laike Kalėdų švenčių.

Krautuvės priims virš 1,000 darbininkų prieš Kalėdas. Taipgi miesto didžiausios gatvės bus specialiai papuoštos Kalėdoms ir tuo būdu daug vyrų gaus darbus. Papuošimo ir sutaisymo dekoracijų darbas bus padarytas Padėkavonės dienos savaitėje.

"MINSTREL SHOW" IR ŠOKIAI

Šeštas metinis muzikališkasis vakaras ir šokiai rengiami šv. Kazimiero parapijos choro, įvyks kitą ketvirtadienį, lapkričio 20-tą dieną, Mechanics svetainėje, Main gatvės. Jau keli mėnesiai kaip choras po kelis kartus sueina ir daro repetitijas prisirengimui prie šio svarbaus vakaro. Juozas K. Žemaitis, šv. Kazimiero parapijos vargonininkas, vadovauja surengime šio "minstrel" spektakliaus. Programos laike asistentai bus Juozas K. Ginkus ir Petras B. Jurgelionis; pianistė bus Mrs. Matilda Ališauskiūtė McGinn; perstatytojas bus Petras B. Jurgelionis.

Programą išpildys pats šv. Kazimiero choras, jo talentuoti solistai ir prie jų dar specialiai užkviesti sekantieji artistai: 1) Evelyn Cox ir jos draugė, kuriė du kaip tik sugrįžo iš teatrališko maršrutu, kuriame dalyvavo kaip šokių specialistai; 2) Julė Metrikaitė, gerai žinoma lietuvė soprano; 3) Tom Murphy, Xylophone žvaigždė; A. Kuznickas, populiariškasis R. K. O. vodevilio armonikos grojikas; Julia Goldman, piano solistė; Samuel Weinstein, opulentiškasis komediantas iš Bostono. Apart viršminėtų artistų, sekančios šokikės pajavirins programą; Baby Jerry; Mary Griffin; ir Julia Laugalis. Šv. Kazimiero choras turės labai nepaprastų įvairenybių papuoštą programą. Dud Goldman ir jo orkestra garsis laike programo ir šokiams. Komisijū nariai, Vincas Laužonis, Alfonsas Ginkus, Agnieška Laugaliūtė, Juozas Ginkus, Juozas Ivaška ir kiti jau atliko didesnį savo prisirengimo darbą. Visi Worcesterio ir apilinkės lietuviai, ypač jaunimas nepraleiskite šio svarbaus "minstrel" vakaro ir šokių. Yra paimta didžiausia svetainė šiame mieste, užprašyta geriausi artistai, užsakyta geriausia orkestra, kad tik visi būtų patenkinti. Programa prasidės 8-tą valandą vakare, lapkričio 20-tą dieną, Mechanics svetainėje.

Rengimo Komisija

EKSTRA

Jono Butėno Koncertas įvyks 23 dieną lapkričio, kaip 8-tą val. vakare, Lietuvy Ukešy Kluubo Salėje, 12 Vernon gatvės. Tėmykit aprašymą apie Jono Butėno koncertą sekančiame A. L. numeryje.

J. V. Bačinskas — Central Filling Station

TRUMBULL SQUARE IR FRANKLIN ST. — WORCESTERYJE
Atdara nuo 6 ryto iki 10 vakaro — Tel. Dial 29918

Vieta Del 100 Automobilių — 25 Centai Per Dieną
Lietuviai atvažiavę iš kitų miestų turi gera progą palikt savo karą saugioj vietoj pas savo tautietį

Mes Patarnaujame Savo Automobiliais Bile Kam ir už Pigią Kainą

Taipgi Sutaisme Išlaukines ir Vidujines Gumas, Išalieuojame Mašinas ir Atliekame Abelną Patarnaviną. Reikalui Esant nepamirškite mus—

PARDUODAME GASOLINĄ IR ALIEJŲ NUPIGINTA KAINA

MARGUTIS IR DZIMDZIDRIMDZI WORCESTERYJE

Šiomis dienomis artistai J. Olšauskas ir A. Vanagaitis apsisitojo Worcesteryje ir iš čia važinėja po aplinkinius miestelius su koncertais. Pirmas Dzimdzi Drimdzi juokų — dainų vakaras Worcesteryje įvyks sekmadienį, lapkričio 16-tą dieną, Aušros Vartų parapijos svetainėje, lygiai kaip 7:30 vakare. Nors ir bedarbės laikai, visur, kur tik Dzimdzi-Drimdzi vyksta, vis turi kuo geriausias pasekmes, viziose lietuvių kolonijose ateina tiek žmonių kiek tik telpa į svetainę suieit. Be abejonės worcesteriečiai šiuo kart, kaip ir pirmiau, skaitlingai susirinks paklausyt Dzimdzi-Drimdzi juokų — dainų vakaro.

Artistai J. Olšauskas ir A. Vanagaitis, tikri artistai "špioninkai", rengia juokų — dainų programą Gardner, Mass., lapkričio 23-čią, sekmadienį, Miller's Opera svetainėje, 51 Pine gatvės. Programa prasidė 1-mą valandą po pieų Gardneryje. Tą pačią dieną jie nuvyks į Atholį, kur rengia programą 7:30 valandą vakare, šv. Pranciškaus parapijos salėje, 165 Main gatvės. Tokiu būdu, lietuviai visose kolonijose galės ateit ir pasiklausyt ką Dzimdzi-Drimdzi yra atsivežę iš Chicago.

MIRĖ ONA VALINSKIENĖ

Ona Degučitė (Valinskienė), 55 metų, Juozo Valinsko žmona, mirė ketvirtadienio rytą po ilgos ligos. Ji gyveno ant antro numerio Lodi gatvės. Ji viena iš pirmųjų lietuvių apsigyveno šiame mieste, nes atvyko 45 metai atgal. Apart jos vyro palieka keturius vaikus, Jurgį, Kotryną Pupkiene, Vincą ir Ievą Balionienę; du anuku Vincuką Valinską ir Dovidą Baboną; tris seseris Ievą Bartkienę Lietuvaldę; Marę Brazauskienę Scrantone, Pa.; ir Kotryną Juškiene Worcesterį.

IŠ KOM-FAŠISTŲ SUSIRINKIMO

9 dieną lapkričio buvo šaukiamas kom-fašistų susirinkimas, 29 Endicott gatvės Svetainėje, varde 57-tos kuopos (suprask—SLA 57-tos kuopos). Žinoma, prisirinko žmonių apyplinė salė, turėjo ir d-rą Repšį pasivikietė, kad jo autoritetu pasinaudojus ir sukildinus tikrus SLA. 57-tos kuopos narius. Susirinkime buvusi tos kuopos valdyba niekino Susivienijimą kiek galėjo, ir pirsė sava. Pats Brooklyn kom-fašistų lapas džiaugiasi iš to, kad tie susivienijimo nariai, kurie melams bandė pastot kelią, buvo išguiti laukan.

Reikia basibiaurēt tokiu kom-fašistų elgesiu, kurie išdrįsta valkiot SLA. 57 kuopos vardą tik tam, kad jos autoritetą nužemint. Juk tie, kurie ragina rašytis prie to gražiai skambančio vardo "Darbininkų Susivienijimo" Mass, valstijoj dar nėra įregistruotas. SLA. turėjo laukt keletą metų kol legališka kuopos galėjo organizuotis. Rymo-Katalikų Susivienijimas dar ir šiandien neturi. Todėl reikia manyt kad ir kom-fašistai turės truputį palaukt o gal ir daugiau negu pastarieji du susivienijimai, ir per tą laiką turės užimt pelių pozicija. Vienok SLA. nariai kom-fašistams nepavydi, ir linki laimingos kloties. SLA. nariai žino, kad kom-fašistai jau pabėgo iš Susivienijimo ir kur dabar tie šešikai dingę? Na, organizuoja savo. Kitaip ir negali but, nes pras tas paukštis, kuris savo lizdą teršia. Reporteris.

Išnuomavimui 5-kių ir 6-šių kambarių tenementai, naujai atremontuoti, po numeriu 17 Millbury gatvės. Informacijū delei kreipkitės į Amer. Lietuvis Ofisą, 14 Vernon gatvės.

RIALTO TEATRE

Jeigu norėjote ką nors nepaprasto, kalbamuose ir dainuojamuose pavėksluose išgirst, tai čia yra tas pavėkslas. "Montana Moon," kurį galima matyt Rialto Teatre, sekmadienį, lapkričio 16-tą, yra labai įdomus muzikališkasis romansas apie vakarinę Ameriką, toks retai buna rodomas. Šis veikalas turi dramos ir grožės, kokios buna "auksinėse vakarų valstijose." Jame lošia gražuolė Joan Crawford svarbiausioje rolėje, gi kiti lošėjai yra John Mack Brown, Cliff Edwards ("Ukelee Ike"), Benny Rubins, Dorothy Sebastian ir Karl Dane. "Montana Moon" yra pirmas muzikališkasis vakarinių valstijų veikalas išleistas, su naujomis melodijomis susidedančiomis iš dainų gerai žinomų tarp lygumos gyventojų, taipgi moderniškos populiariškos muzikos. Toje pačioje programoje bus rodoma paveikslas "A Lady To Love". Juoksiesi per asaras iš simpatingausio ir maloniausio paveiklo koks nebuvo rodomas scenoje ilga laiką. Veikalas labai romantiškasis. Vilma Banky lošia labai puikiai ir Edward G. Robinson kaip vyras gautas per pašta yra geras artistas.

Trumpas veikalas, ne labai ilgą nors labai puikus muzikališkioje ir dramatiškoje srityje yra "Irish Fantasy", kuris rodomas toje pačioje programoje, sujungia muzikališką artistiškomą, ir pasilinksminimą aukštame laipsnyje.

Pirmadienį ir antradienį, bus rodomomas "Sarah And Son," vaidinant Ruth Chatterton ir "Arround the Corner," vaidinant George Sidney ir Charles Murray.

Moterims bus išdalyta Cannon lininiai daiktai antradienyje.

LINKSMI ŠOKIAI

Visi seni ir jauni, kurie tik turi miklias ar nemiklias kojas, ateikite į Kluubo svetainę, šeštadienį, lapkričio 15-tą dieną. Tą vakarą įvyks W. L. Senų žmonių Prieglaudos draugijos šokiai. Balius prasidės kaip 7:30 valandą vakare grajijant J. Dirvelio orkestrai, kuri neseniai įgrajino savo muziką į rekordus. Taigi, visi mokantieji ar nemokantieji soki, negalės iškest, turės sukintis ir sukintis grajijant šiai orkestrai. Ateikite persitikrint. Komisija

ŽAIDIMO VAKARAS

P. Dusevičių namuose, 384 Millbury gatvės, įvyks smagus žaidimo vakaras, ketvirtadienio vakarą, lapkričio 20-tą dieną. Šv. Šeimynos Draugija jau nuo ilgo laiko rengiasi prie šios pramogos ir užtikrina visiems atsilankusiems kuo širdingiausį priėmimą. Apart lošimo krotomis, bus ir muzikos ir gardžių užkandžių. Taigi, kas nori praleist vakarą linksmai, maloniai ir naudingai nepamėgikite ateit pas P. Dusevičius ir sykiu pažaišt. Kviešlys.

MUZIKALIŠKA KOMEDIJA

Dvejų aktų muzikališka komedija "Some Girl" bus perstatyta pirmadienį ir antradienį, lapkričio 24 ir 25, kaip 7:45 vakare, Aušros Vartų parapijos svetainėje, 15 Highfield kelias. Šis vakaras bus labai žingeidus ir gražas — tokio dar Worcesterio lietuviai ikišiol nematė ir tik pirmą kartą perstato. Šiomis dienomis Aušros Vartų parapijiečiai pardavinėja tikietus su didžiausiu pasisekimu, tai tikimasi, kad šioji pramoga turės kuo geriausias pasekmes ir atneš daug pelno parapijai Kom.

Ar Žinote, Kad

Amerikos Lietuvis Spauštuvėje atliekama visokie spaudos darbai. Kreipkitės:—
14 Vernon St. Worcester, Mass.

PARSIDUODA

Parsiduoda keptuvė (bakery). Yra visos mašinos del duonos ir piragų kepimo. Biznis išvystytas, vietą lietuviams apgyventa. Kas norėtų tuom verstis, teenie ir naudojasi taja puikia progą. Kreipkitės pas—
M. BUTKEVIČIŲ
93 Ward Street Worcester, Mass.

PAIEŠKOJIMAI

Reikalingas geras šiaučius papirkt pigiai šiaučiaus biznį, labai gera vieta, pigi randa. Šiaučius serga ir negali dirbt. Vieta yra šalia J. J. Varankos, kriaučiūsus, 32 Hancock St., Springfield, Mass. (5-47)

25 KNYGOS, VERTĖS 20 DOLERIŲ IR

"Amerikos Lietuvis" Metams Tik Už 5 Dolerius

Į Sitą Surašą Įeina Apart Kitų, Šios, Pažymėjimo Vertos KNYGOS

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA \$4.00
LIETUVOS ISTATYMAI—Pirma tos rušies knyga mūsų kalboj \$4.00
BEN-HUR — Istoriška Apsaka iš Kristaus Gyvenimo Laikų \$1.50
TARPTAUTINĖS ESPERANTO KALBOS RANKVEDIS..... \$1.00
DIDYSIS SAPNININKAS su Šimtais Paveikslų..... \$1.00
ir 20 kitų, skirtingo turinio knygų; kaip tai: Istorijos, Gramatikos, Arimetikos Rankvedžiai, Poezijos, Juokai ir kitos Svarbios Kalėdinėms Dovanoms Knygos.

TAI NEPAPRSTA PROGA Pigiai Išgyt Brangaus Literaturos Turto ir prie to dar "AMERIKOS LIETUVI", Vienintelę Be partyvišką Amerikos Lietuvių Laikraštį, kuris jus atlaikys kas savaitę, suteikdamas Daug Įvairaus Turinio Raštų ir Žinių iš Svarbiausių Pasaulį Įvykių. Užsisakydami knygas, pinigus siųskit Money Orderiu šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Megans' Woman's Specialty Shop

104 Water Gatvės

Mes užlaikome aukščiausios rušies rubus ir parduodam už NUMUŠTAS KAINAS

Suknios—Naktiniai—Kojinės—Apatiniai

Taipgi Vaikų ir Kudikių Drabužių pilnas pasirinkimas:—

Cinčila Paltai—Zipper Kostumai

Teddy Bear Setai—Megsti ar Kudloti

Mūsų Obalsis:—SUGRAŽINT PINIGUS, JEIGU KAS RASTUSI NEPATENKINTAS

NAUJA LIETUVIŠKA DIRBTUVĖ

VERMONT CLEANERS AND DYERS

Tel. Dial 3-1336

176 MILLBURY STREET — WORCESTER, MASS.

Mes išvalom ir išprosinam vyriškus ir moteriškus drabužius; valome vyriškias ir moteriškias skrybėles ir ištaisom jų formas. Taipgi mes esam ekspertai ant šilkinių ir Aksominių Suknių. Darome visokius kvaldus ir senus atnaujnam. Taip pat dažome drabužius visokiomis spalvomis. Atvažiuojam į namus paimt drabužius ir paskui atvežam išvalytus kaip naujus. Darbą garantuojam. Pranas Čiupas

NAUJI COLUMBIA REKORDAI Vėliausi ir Geriausi Lietuviški Rekordai!

UZEIKITE IŠGIRST SIUOS COLUMBIA IŠDIRBYSTĖS REKORDUS IR IŠSIRINKITE SAU TINKAMIAUSIUS

Čia įdedam tik keletą vėliausios laidos Columbijos rekordų ką tik į mūsų knygyną atgabentų:

- 16173—F (Vakar—Vakarėlį Budrik's Radio Orkestra (Čigonai)
- 16182—F (Lakštutė—Polka Worcesterio Lietuviška (Sabas Gud—Polka Orkestra
- 16175—F (Šią Naktelę Per Naktelę M. Petrauskas (Ant Kalno Karklai Siubavo
- 16176—F (Muzikantai Rėžkit Kazoką S. Pauras ir (Atsimeni Tą Dieną J. Antanėlis
- 16177—F (Našio Polka Mahanojaus Lietuviška (Mano Polka Mainierių Orkestra
- 16178—F (Panemunės Polka Worcesterio (Karolina Polka Lietuviška Orkestra
- 16183—F (Visi Iš Vien Stasys Pauras ir (Po Močiutės Vartais Juozas Antanėlis
- 16184—F (Mergų Polka Mahanojaus Lietuviška (Laukių Tavęs Mainierių Orkestra
- 16185—F (Moderniškas Klumpakojis Budrik's Radio (Užburta Piliis—Polka Orkestra

Apart čia pažymėtų Columbia Rekordų, mūsų knygynė galima rast šimtus kitokių įvairiausio muzikos turinio: Polkų, Valcų, Mazurkų, Maršų, Dainų, Orkestrų, Benų ir daug kitokių. Kreipkitės į —

Amerikos Lietuvis Knygynas

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

RIALTO TEATRAS

MILLBURY STREET

Gražūs, Įdomūs Paveikslai. Programas mainomas kasdien. Populiariškos kainos.

Dubeltavas Svarbių Veikalų Programas

Sekmadienį, Lapkričio 16-tą 100 nuoš. Ištisai kalbamasis veikalas

"MONTANA MOON" Vaidinant Joan Crawford

Antras Veikalas

"A LADY TO LOVE" Vaidinant Vilma Banky

"Irish Fantasy" Garsios Naujienos

Pirmadienį ir Antradienį "SARAH AND SON" Vaidinant Ruth Chatterton

Toj Pačioj Programoj "AROUND THE CORNER" George Sidney — Charles Murray

Moterims Lininiai Daiktai Dykai Antradienyje

Ben. Mendelsohn ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932 Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8734

Worcester Auto School

Duodam privatiškias lekcijas ir rodimus kaip valdyt automobiliu, taipgi suteikiame instrukcijas apie valstybės kelių įstatymus ir kaip reikia skaityt parašus važiuojantiems automobiliu ir ką jie reiškia. Mokinam važiuot automobiliu, kurs turi dubeltavą valdymą saugumui. Padėdam išgaut leidimą. Mokestis priimama.

JUOZAS KEBLINSKAS
Lietuvininkas ir Kulis Garage
8 Lafayette St.
Tel. 5-7188 Namų—2-8597

The Workmen's Circle Co-operative Bakery

Water ir Harrison Gatvių Kampas

IŠKEPA

Geriausia Kvietinę Ir Ruginę Duoną Ir Pyragaičius
Mūsų Kepykla Tai Hygieniškausia Vieta Worcesterio Mieste Užsimoka Aplankyt Šią Kepyklą

Nebus Daugiau UŽKIETĖJIMO

DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO Greitą Pagelbę Naudojant

Pepsinic Seltzer

Raiyk PEPSINIC SELTZER CO. Worcester, Mass. GAUSI SAMPĖLĮ DYKAI

D. MAZEIKA

Pirmos Klėsos Barberis Geriausia Kerpa Plaukus VYRAMS, MOTERIMS ir VAIKAMS Kirpimas Moterims ir Vyrams 35c. Vaikams 25c. Išskiriant šeštadienius
26 Ward St., Worcester

KONTRAKTORIUS Peter Katauskas

112 Harrison St. Worcester Tel. 5-8127
Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai mūsų specializumas. Viską atliekam sąžiningai už prieinamą kainą.
Reikalui pėnus patys padarom ir suteikiame gerus, praktiškus patarimus.

Motiejus A. Čivinskas GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvėm ir išrandaveju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą.
TEL. 5-5898
346 Harding St. Worcester, Mass.